Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАҒАН ✦ 28 январь 1973 йил, якшанба ◆ № 24 (15.498). ◆ Баҳоси 2 тийин.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ АВЖ ОЛМОҚДА

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ МОЛЛАРИ КЎПАЯДИ

КОРХОНАЛАР ҚУВВАТИГА ҚУВВАТ ҚЎШИЛМОҚДА

ТИНЧЛИК, АДОЛАТ ЕНГАДИ!

Вьетнам Демократик Республикаси Президенти

ўртоқ Тон Дик ТХАНГга

Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари

ўртоқ Ле ЗУАНга

Вьетнам Демократик Республикаси Миллат Мажлиси доимий комитетининг Раиси

ўртоқ Чионг ТИНга

Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг Бош министри

ўртоқ Фам Ван ДОНГга

Ханой шаҳри.

Азиз ўртоқлар!

Шонли воқеа, барча Вьетнам ватанпарварларининг катта муваффақияти — Вьетнамда уруш тўхтатилганлиги ва тинчлик тикланганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети, Совет ҳукумати ва бутун совет халқи номидан сизларга ва сизлар орқали қардош Вьетнам халқига қизғин қутловлар йўллаймиз.

Вьетнам халқи ўзининг қаҳрамонона кураши билан шонли жасорат кўрсатди, бу жасорат халқларнинг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун, агрессорлар ва золимларга қарши олиб борган жангининг тарихий солномасига унинг ёрқин саҳифаларидан бири бўлиб киради. Вьетнам халқининг мамлакат шимолида ва жанубидаги шонли ўғил ва қизларининг мардлиги, матонати ва фидокорлиги ер юзидаги барча тараққийпарвар кишиларнинг чуқур ҳурматига сазовор бўлди.

Буюк ватанпарвар ва интернационалист Хо Ши Мин тузган ва тарбиялаган Вьетнам Меҳнаткашлар партияси — Вьетнам халқи авангардининг обрўйи, Вьетнам Демократик Республикасида социалистик қурилишнинг моҳир раҳбари ва ҳарбий, сиёсий ҳамда дипломатия фронтларида АҚШ агрессиясига қарши курашни ташкил этишга ижодий ёндашаётган Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг обрўйи беқиёс даражада ўсди.

Вьетнам тупроғидан Америка қўшинларини ва бошқа ажнабий қўшинларни батамом олиб чиқиб кетишни, Вьетнамнинг ички ишларига АҚШнинг аралашувини тўхтатишни кўзда тутувчи битимга эришилганлиги — империализмга қарши курашда муҳим ғалаба, ўзининг ажралмас ҳуқуқлари учун курашаётган ва жаҳондаги барча тараққийпарвар кучлар мададидан фойдаланаётган халқнинг иродасини ҳеч қандай куч ҳозирги кунда бука олмаслигини кўрсатувчи яққол далилдир.

Совет халқи Вьетнам учун оғир бўлган уруш йилларида ҳамиша ўзининг вьетнамлик қардошлари билан бирга бўлиб, агрессияни даф этиш учун курашда уларга оғишмай ёрдам ва мадад бериб келди.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг, коммунистик ва ишчи партияларининг, барча тинчликсевар кучларнинг сарфлаган куч-ғайрати Вьетнамда ўт очишни тўхтатиш ва ажнабий қўшинларни унинг территориясидан олиб чиқиб кетиш тўғрисида битимга эришишда муҳим омил бўлди. Бу мамлакатлар, коммунистик ва ишчи партиялар, барча тинчликсевар кучлар ўтган йиллар мобайнида Вьетнамга нисбатан империалистик агрессияга қарши, Вьетнам халқининг ўз ҳуқуқи учун фидокорона курашини қўллаб-қувватлаб актив курашиб келдилар. Вьетнам билан бирдамлик кенг халқаро ҳаракати ҳозирги кунда халқларнинг тинчликка, миллий мустақиллик ва социал адолат сари интилишининг энг ёрқин кўриниши бўлди.

Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида битим тузилганлиги Вьетнам халқига унинг олдида турган проблемаларни узил-кесил адолатли бартараф қилиш йўлини очиб беради.

Жануби-Шарқий Осиёда социализм қалъаси бўлган Вьетнам Демократик Республикаси уруш етказган жароҳатларни энди даволаши, иқтисодий потенциални мустаҳкамлаши ва кенг кўламда социалистик қурилишни амалга ошириши мумкин, бунда миллий мустақиллик учун курашаётган ва мустақил тараққиёт йўлига кириб олган халқлар учун намуна бўлиб хизмат қилиши мумкин. Урушнинг ҳамда ажнабий аралашувнинг тўхтатилиши Жанубий Вьетнамнинг миллий иноқлик, демократия, чинакам мустақиллик ва нейтралитет йўлидан ҳаракат қилиши учун шарт-шароит яратиб беради.

Вьетнам тупроғида тинчлик ўрнатилиши Жануби-Шарқий Осиёдаги вазиятни соғломлаштиришга ҳисса қўшади, жаҳон социализми, миллий озодлик ва тараққиёт кучларининг халқаро кескинликни янада юмшатиш учун, Осиёда ва бошқа қитъаларда тинчликни ҳамда ҳавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашига янада қулайроқ истиқболлар яратиб беради.

Совет халқи ўз Вьетнам қардошларининг муваффақиятларидан астойдил қувонади. Вьетнам халқининг қаттиқ синов йилларида унинг империалистик агрессияга қарши кураши даврида бўлгани сингари Совет Иттифоқи янги босқичда ҳам Вьетнамнинг ҳаққоний ишини доимо ёқлаб чиқади. Имзоланган битимларнинг амалга оширилиши ягона, демократик, тинч, мустақил ва яшнаб турган Вьетнамни вужудга келтириш йўлида муҳим амалий қадам бўлишига совет кишилари қатъий аминдирлар.

Л. БРЕЖНЕВ
КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари

Н. ПОДГОРНИЙ
СССР Олий Совети Президиумининг Раиси

А. КОСИГИН
СССР Министрлар Советининг Раиси

Москва. 1973 йил. 27 январь.

Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг Раиси, Жанубий Вьетнам Республикаси Мувaққат революцион ҳукумати Маслаҳат кенгашининг Раиси

доктор Нгуен Хиу ТХОга

Жанубий Вьетнам Республикаси Мувaққат революцион ҳукуматининг Раиси

доктор Хюинь Тан ФАТга

Азиз дўстлар!

Вьетнам халқининг империалистик агрессияга қарши узоқ давом этган фидокорона курашда эришган муҳим ғалабаси муносабати билан сизларга ва сизлар орқали Жанубий Вьетнамнинг барча ватанпарвар ва прогрессив кучларига КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети, Совет ҳукумати ва барча совет халқи номидан қизғин қутловларимизни йўллаймиз.

АҚШнинг ва унинг иттифоқчиларининг барча қўшинларини Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетишни кўзда тутган, шунингдек Жанубий Вьетнам аҳолисининг асосий ҳуқуқларини гарантияловчи Битимлар асосида Вьетнамда урушнинг тўхтатилганлиги тарихий воқеадир. Бу воқеа халқларнинг миллий озодлик ва социал тараққиёти учун олиб бораётган кураши солномасига ёрқин саҳифа бўлиб киради. Агрессорлар катта қуролли кучлардан фойдаланганликларига ва жуда кўп моддий сарфларга қарамай Жанубий Вьетнамнинг қаҳрамон ватанпарварларини тиз чўктира олмадилар, уларнинг озодликка ва мустақилликка бўлган қонуний интилишини сўндира олмадилар.

Вьетнамдаги ғалаба аввало жанубдаги, шунингдек шимолдаги бутун Вьетнам халқининг чексиз жасорати, сабр-матонати ва ғалабага бўлган қатъияти, қаҳрамонона ва фидокорона куч-ғайрати туфайли, курашнинг уч формаси-қуролли, сиёсий ва дипломатик формаларининг маҳорат билан боғлаб олиб борилиши, миллатнинг куч-ғайрати жуда кенг халқаро мадад билан мустаҳкам қўшилганлиги туфайли қўлга киритилди. Вьетнам халқининг шонли жасорати империализмга қарши миллий озодлик йўлида курашаётган халқлар учун илҳомбахш намуна бўлиб хизмат қилади.

Вьетнамда тинчликнинг тикланиши шунингдек Вьетнам халқига ҳамиша ҳар тарафлама ёрдам ва мадад бериб турган социалистик ҳамдўстликнинг, жаҳондаги барча тинчликсевар ва прогрессив кучларнинг ҳам катта ғалабасидир. Қаҳрамон Вьетнам билан бирдамлик юзасидан бутун жаҳонда миқёси жиҳатидан мисли кўрилмаган кампания халқларнинг тинчликка, миллий мустақилликка ва социал тараққиётга интилишининг энг ёрқин ифодаси бўлди.

Урушнинг тўхтатилиши ва АҚШ ҳамда унинг иттифоқчилари қўшинларининг Вьетнам тупроғидан олиб чиқиб кетилиши Жанубий Вьетнамнинг тинч қурилиш, демократия, мустақиллик, бетарафлик йўлидан ривожланиши ва олға бориши учун, Вьетнам проблемасини узил-кесил, адолатли ҳал этиш учун — Вьетнамни бирон-бир ажнабий давлатнинг қандайгина бўлмасин аралашувисиз, Вьетнам халқининг миллий орзу-умидларига мувофиқ равишда тинч бирлаштириш учун қулай шароитлар яратиб беради.

Вьетнамда тинчликнинг тикланиши, ҳеч шубҳасиз, Осиёда ва бутун дунёда вазиятни соғломлаштиради ҳамда прогрессив, демократик кучларнинг халқаро кескинликни юмшатиш, ялпи тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлидаги кураши учун янги қулай истиқболлар вужудга келтиради.

Биз вьетнамлик биродарларимизнинг ажойиб муваффақиятларга эришганликлари учун улар билан бирга астойдил қувонмоқдамиз. Совет кишилари агрессорларнинг вьетнамликлар ватани озодлиги ва мустақиллигига қилган ҳамласига муносиб зарба берган Вьетнам ватанпарварларининг жасоратига жуда қойил эканликларини билдирадилар.

Ўз миллий озодлиги учун курашаётган барча халқлар билан бирдамлик ва интернационализмнинг юксак принципларига содиқ бўлган совет халқи империалистик агрессияга қарши Вьетнам ватанпарварлари ғолибона курашган барча даврларда улар билан ҳамиша ёнма-ён турди. Совет халқи бундан кейин ҳам қардош Вьетнам халқига ҳамиша зарур мадад бериб туришга, Жанубий Вьетнамдаги ватанпарвар ва прогрессив кучларга эришилган битимларнинг изчиллик билан амалга оширилиши йўлида, тинч, мустақил, демократик ва бетараф Жанубий Вьетнам учун адолатли курашида улар томонида бўлишга, қатъий қарор берганлигини билдиради. Совет кишилари қатъий ишонадиларки, Жанубий Вьетнам ватанпарварлари кўп йиллар давомида фидокорона курашган олижаноб идеаллар албатта тантана қилади.

Л. БРЕЖНЕВ
КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари

Н. ПОДГОРНИЙ
СССР Олий Совети Президиумининг Раиси

А. КОСИГИН
СССР Министрлар Советининг Раиси

Москва. 1973 йил, 27 январь.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли Тошкент пойафзал фабрикасининг ишга туширилган биринчи навбати кўплаб маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Янги корхонада ҳар куни 5500 жуфтдан эркаклар ва хотин-қизлар пойафзаллари тайёрланмоқда. Бу — ишнинг бошланиши, холос. Фабрика лойиҳада кўрсатилган қувватга эга бўлгач, бир йилда 3 миллион 200 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқарадиган бўлади.

Ҳозирги кунда пойафзалчилар ўртасида фақат биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқариш, материалларни иқтисод қилиш, ишлаб чиқариш унумдорлигини ошириш учун социалистик мусобақа кенгайиб бормоқда. Суратда: фабриканинг цехларидан бири тасвирланган.

Г. Пунк фотоси, (ЎзТАГ).

ЮКСАК КЎРСАТКИЧЛАР УЧУН

ТОШКЕНТДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ «ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ФИРМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Қизил тонг» тикувчилик фирмаси тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажармоқда. 1972 йилги ишлаб чиқариш программаси муддатидан илгари, 28 декабрда тугалланди. Пландан ташқари чорак миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақада юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун фирма коллективи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг диплому билан мукофотланди.

Фирма коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг умумхалқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили бўлган 1973 йилни зарбдор меҳнат йилига айлантириш ҳақидаги даъватини қизғин қувватлаб, ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

— беш йилликнинг учинчи йили планини муддатидан аввал, 28 декабрда бажарамиз, пландан ташқари 500 минг сўмлик маҳсулот реализация қиламиз;

— меҳнат унумдорлигини планда белгиланганига нисбатан бир процент оширамиз;

— 125 минг сўмлик турли газламани тежаб қоламиз;

— 55 та рационализаторлик таклифини жорий этишдан 100 минг сўм маблағни тежаб қоламиз;

— кийим-кечакнинг 125 та янги моделини жорий қиламиз;

— биринчи тақдим этишданоқ топшириладиган маҳсулот миқдорини 92 процентга етказамиз;

— Сирдарё областидаги Ильич номли колхозга оталиқ ёрдамини берамиз.

Ушбу социалистик мажбуриятлар фирма ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

БУХОРО, 27 январь. (ЎзТАГ). Бухоро области партия-хўжалик активи йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари 1972 йил якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарори асосида беш йилликнинг учинчи йили планини муддатидан илгари бажариш соҳасидаги вазифалар ҳақида область партия комитети секретари А. Абдурауповнинг докладини муҳокама қилдилар.

Йиғилишда областдаги саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективларининг 1973 йилги социалистик мажбуриятлари маъқулланди.

ХЎЖАЛИК РАҲБАРЛАРИНИНГ ЎҚИШИ

ФАРҒОНА. Бу ерда колхоз раислари, совхоз директорлари ва бўлим бошқарувчиларининг область семинари ўз ишини бошлади. Ўн кунга мўлжалланган машғулотлар программасида экономика ва агротехника масалалари юзасидан, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини илмий бошқариш асосларига оид лекциялар бор. Лекциялар ўқиш учун олимлар, раҳбар партия ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари жалб қилинган. (ЎзТАГ).

ФАН-ТЕХНИКА ЖАМИЯТЛАРИ БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШИНИНГ ПЛЕНУМИ

Илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгашининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди, унда илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгашининг президиуми сайланди.

Академик А. Ю. Ишлинский яна илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгашининг раиси қилиб, В. Г. Силуянов раисининг биринчи ўринбосари қилиб, иқтисод фанлари кандидати Н. Н. Гриценко, Ю. Р. Мильто, техника фанлари доктори, илмий-техника жамиятлари Москва шаҳар советининг раиси Н. И. Чистяков ўринбосарлар қилиб сайланди. В. Ф. Оранжереева илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгашининг илмий секретари бўлди.

Ревизия комиссиясининг биринчи мажлисида В. А. Панкратов яна комиссия раиси қилиб сайланди.

(ТАСС).

Ю. ЦЕДЕНБАЛ МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Цеденбал 26 январда Москвадан Улан-Баторга жўнаб кетди. Ю. Цеденбал СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги байрамида қатнашган Монголия Халқ Республикаси партия-давлат делегациясига бошчилик қилди ва шундан кейин даволаниш учун бир оз вақт Совет Иттифоқида бўлди. (ТАСС).

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

ПАРИЖ, 27 январь. (ТАСС). Бугун бу ерда Клебер кўчасидаги Халқаро конференциялар уйида Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимни имзолаш маросими бўлди.

Айни вақтда бу битимга оид протоколлар: Жанубий Вьетнамда ўт очишни тўхтатиш ва аралаш ҳарбий комиссиялар тўғрисидаги, ушлаб олинган ҳарбий ходимларни ва ажнабий граждан шахсларни ҳамда ушлаб олинган ва қамоқда сақланаётган Вьетнам граждан ходимларини қайтариш, кузатиш ва контрол қилиш халқаро комиссияси тўғрисидаги протоколлар имзоланди.

Бу ҳужжатларни Вьетнамга доир Париж музокараларида қатнашган тўрт томоннинг вакиллари: Вьетнам Демократик Республикасининг ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чинь, Жанубий Вьетнам Республикаси мувaққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министри Нгуен Тхи Бинь, АҚШ давлат секретари У. Рожерс, Вьетнам Республикасининг ташқи ишлар министри Чан Ван Лам имзоладилар.

Имзолаш маросимида тўрттала делегациянинг аъзолари, жаҳондаги кўпгина мамлакатларнинг журналистлари, радио ва телевидение мухбирлари ҳозир бўлдилар.

Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги икки томонлама битим шу куни Клебер кўчасидаги Халқаро конференциялар уйида белгиланган процедура асосида, Жанубий Вьетнам Республикаси Мувaққат революцион ҳукуматининг розилиги билан ВДР ҳукумати номидан Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чинь ва Вьетнам Республикаси ҳукуматининг розилиги билан АҚШ ҳукумати номидан, АҚШ давлат секретари У. Рожерс имзоладилар.

Вьетнам Демократик Республикаси ва АҚШ вакиллари айни вақтда икки томонлама тарзда юқорида айтиб ўтилган уч протоколни имзоладилар.

Бундан ташқари, ВДР ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чинь билан АҚШ давлат секретари У. Рожерс Вьетнам Демократик Республикасининг территориал сувларидаги портларидаги, гаванларидаги ва сув йўлларидаги миналарни йиғиштириб олиш, батамом зарарсизлантириш ёки йўқ қилиб ташлаш хусусидаги икки томонлама протоколни имзоладилар.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ОЛТМИШ БИРИНЧИ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

1973 йил 23-26 январда Москвада Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши Ижроия Комитетининг олтмиш биринчи мажлиси бўлди.

Мажлисда Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Цолов, Венгрия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари П. Вайи, Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. Вайс, Куба Республикаси Революцион ҳукумати Бош министрининг ўринбосари К. Р. Родригес, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Д. Гомбожав, Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Ягельски, Румыния Социалистик Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. Рэдулеску, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Лесечко, Чехословакия Социалистик Республикаси Ҳукумати Раисининг ўринбосари Ф. Гамоуз қатнашдилар.

Мажлисда Чехословакия Социалистик Республикасининг вакили Ф. Гамоуз раислиқ қилди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан Югославия Социалистик Федератив Республикаси ҳукумати ўртасидаги келишувга мувофиқ, Ижроия Комитетнинг мажлисида айрим масалаларни муҳокама қилишда ЮСФР Иттифоқ ижроия вечасининг аъзоси М. Орландич қатнашди.

Ижроия Комитет Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXVI сессияси қарорларини бажариш юзасидан Кенгаш органлари қабул қилган тадбирлар тўғрисида Кенгаш Секретариатининг ахборотини қараб чиқди ва тегишли қарор қабул қилди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг планли фаолият соҳасидаги ҳамкорлик комитети шу кенгашга аъзо бўлган мамлакатлар халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976—1980 йилларга мўлжалланган планларини координация қилиш борасидаги иш программасини тайёрлаган эди. Ижроия Комитетнинг мажлисида шу план маъқулланди. Шу программага мувофиқ, 1976—1980 йилларга мўлжалланган халқ хўжалик планларини координациялаш мамлакатларнинг ўз халқ хўжалик планларини иқтисодий ва илмий-техникавий сиёсатнинг асосий масалалари юзасидан ўзаро маслаҳатлашув натижаларидан фойдаланиш, прогноз қилиш ва узоқ истиқболга мўлжалланган планларни координация қилиш соҳасида олиб борилган ишларни ўзаро боғлаб бориш йўли билан ишлаб чиқиш жараёнида амалга оширилади.

Ижроия Комитет атроф муҳитни қўриқлаш ҳамда яхшилаш проблемаларининг муҳимлигини ва комплекс характерини, бу проблемалар халқаро майдонда социал-иқтисодий жиҳатдан катта аҳамиятга эга эканлигини назарда тутиб, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг атроф муҳитни қўриқлаш ва яхшилаш соҳасидаги ҳамкорлик қандай аҳволда эканлиги тўғрисида ва шунга биноан табиий ресурслардан рационал фойдаланиш ҳақида шу Кенгашнинг илмий-техникавий ҳамкорлик комитети тайёрлаган материалларни қараб чиқди ҳамда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг бу соҳадаги кўп томонлама ҳамкорлигини координациялашни шу комитет зиммасига юклади.

Ижроия Комитетнинг мажлисида Дунай дарёси бўйида жойлашган ва Кенгашга аъзо бўлган мамлакатларнинг халқ хўжалигига сув тошқинлари, шунингдек Дунай ифлосланиши орқасида етказиладиган зарарни камайтириш йўлида амалга оширилиши мақсадга мувофиқ деб топилган тадбирлар тўғрисида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар сув хўжалиги органлари раҳбарлари ва шу кенгаш Секретариати мажлисининг таклифлари қараб чиқилди.

Ижроия Комитетнинг мажлисида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг енгил саноат ва машинасозликка доир масалалар билан шуғулланувчи доимий комиссиялари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг енгил саноатини прогрессив машина-ускуналар билан яхшироқ таъминлашга тааллуқли комплекс программа вазифаларини амалга ошириш борасида шу вақтгача қилган ишлари муҳокама этилди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар вакиллари ҳуқуқий масалаларни муҳокама қилган кенгаши шу кенгашга аъзо бўлган мамлакатларда халқаро хўжалик ташкилотларини тузиш ва уларнинг фаолияти шарт-шароитлари тўғрисида намунавий Низомларни тайёрлаган эди. Ижроия Комитет бу Низомларни маъқуллади.

Ижроия Комитетнинг раиси комплекс программани амалга ошириш ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши органларининг фаолиятини янада такомиллаштириш соҳасида кенгаш органларида бажарилган ишларни уюштириш тажрибасини айирбошлаш мақсадида Кенгаш комитетлари, доимий комиссиялари ва бошқа органларининг раислари билан ўтказган кенгаши тўғрисидаги Ахборотни ижроия комитет қараб чиқди ва бу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Ижроия Комитетнинг мажлисида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXVII сессиясининг дастлабки кун тартиби тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Мажлисда Ижроия Комитетнинг 1973 йилги иш плани ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши Секретариатининг 1973 йилги бюджети қараб чиқилди ҳамда тасдиқланди.

Ижроия Комитет Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо — бўлган мамлакатларнинг иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлигига доир бошқа масалаларни ҳам муҳокама этди ва тегишли қарорлар қабул қилди.

Ижроия Комитетнинг мажлиси дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

СТАЛИНГРАД ҚАҲРАМОНЛАРИГА БАҒИШЛАНМОҚДА

Узбекистон ва унинг пойтахти меҳнаткашлари Волгадаги қаҳрамонона жангнинг ўттиз йиллигини нишонламоқдалар. Тошкентдаги электрон техника заводида бўлиб ўтган уч авлод кечаси ана шу тарихий санага бағишланди. Улуғ Ватан урушининг ветеранлари комсомол активи ва ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшлар билан учрашдилар. Сталинград жангларининг қатнашчилари ўз хотираларини гапириб бердилар.

Шу кунларда Авиация заводи, «Ташсельмаш» заводида, Тўқимачилик комбинатида ва Узбекистон пойтахтининг бошқа корхоналарида кечалар, суҳбатлар ташкил қилинмоқда. Волгадаги тарихий жасорат қаҳрамонлари билан мароқли учрашувлар ўтказилмоқда. (ЎзТАГ).

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

ҚАЙНОҚ ҚАЛБЛАР

Коммунист қаерда бўлмасин, меҳнат жабҳасидами, ўқишдами, турмушдами, хуллас ҳамма ерда ва ҳамиша ўзининг олийжаноб фазилатлари билан кишиларга ўрнак бўлиши, партиянинг ва халқнинг юксак ишончини оқлаши керак. КПСС Устави талаблари, коммунистнинг бурчи шуни тақозо этади.

Биз ишлаб чиқаришда авангард бўлаётган, социалистик мусобақа пешқадамлари сафида бораётган коммунистлар тўғрисида фахрланиб гапирамиз. Ҳақиқатан ҳам улар коллективнинг ифтихори, оммaнинг жанговар етакчиларидир. Кўпгина оловқалб, серғайрат, ташаббускор коммунистлар эса пенсия даврида ҳам ижтимоий фойдали меҳнатни давом эттирмоқдалар, жамоат ишларида актив қатнашмоқдалар. Улар ўзларининг билим ва тажрибаларини ишга солиб, қалб ҳароратларини эл хизматига бағишлаяптилар.

Бундай кишилар ҳақида гап кетганда мен мисол тариқасида хоразмлик уч кекса коммунистнинг номларини тилга олардим. Келинг, шу муътабар кишилар билан сизлар ҳам танишинг.

Яқинда Гурлан районининг Бўзқалъа қишлоғида кекса коммунист Матвафо ота Юсупов билан учрашдик. Ота колхозни тузганлардан. «Ленинизм» колхозига кўп йиллар раислик қилган. Пенсияга чиққанига ҳам ўн йилча бўлди. Лекин у ҳамон ғайрат матонатда йигитлардан кам эмас. Қўриқ очиб қовун етиштиряпти. У билан суҳбатлашиб ўтириб, ўтган йилнинг якуни ҳақида гап очилди.

— Ўн гектар ердан 165 тонна қовун топширдик. Ҳақиқий Хоразм қовуни, аъло нав. Қовунимизни москваликлар ҳам мақташди. Виставканинг олтин медалига мушарраф бўлдик.

Бу йилги режалар тўғрисида сўраш ноқулай туюлди. Чунки отанинг ёши 70 га яқинлашиб қолган. Балки энди дам олмоқчидир.

— Бу йил ҳам қовун экасизми? Чарчамадингизми?

Матвафо ота бу сўзимизни кўнглига оғир олди:

— Нимага экмас эканмиз? Ёки бу йил қовун емаймизми? Пенсиядаман деб бекор ётаманми? Экамиз. Қовуннинг навини ҳам кўпайтирамиз, ҳосилдорликни ҳам оширамиз. Ҳамма нарса меҳнат билан яратилади. Менимча, меҳнатонгли муносабатни, ҳақиқий меҳнатсеварликни аввало коммунист кўрсатиши керак. Кексами, ёшми, коммунистмисан, коммунистга яраша бўл.

Отанинг бу сўзларида бурчни англаш, масъулиятни ҳис этиш, меҳнатга янгича коммунистик муносабат туйғулари ёрқин акс этиб турибди. Бу йил у эл дастурхонига 200 тонна ширин-шакар қовун етказиб бермоқчи.

Яна бир олийҳиммат, ғайрати қайнар булоқдек жўшқин коммунист Карим ака Раҳимов бўладилар Шовот районидаги Киров номли колхозга ўттиз йил чамаси дарғалик қилди. Коллектив хўжаликнинг равнақ йўли унинг ташкилотчилик фаолияти билан боғланган. Хизматлари муносиб тақдирланди, кўксида Олтин юлдуз порлаб турибди — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. Ўтган йили пенсияга чиқди.

Карим акани пенсияда дам олиб ётгандир, деб ўйлардик. Бир куни «Известия» газетасида сурати чиқиб қолди. Москвада Халқ хўжалик ютуқлари виставкасида катта қовунни қўлтиқлаб турибди. Қовун сайлига борган экан. Бу кишига ҳам уйнинг «ҳаво»си ёқмади. Чўлга отланди. Ер текисловчи отряд механизаторлари ёрдамида 20 гектар қўриқни очиб, экинзорга айлантирди. Ўзи тенги кексаларни ёнига олиб қовун-тарвуз етиштирди. Колхоз полиз маҳсулотлари тайёрлаш планини ошириб бажарди. Бунда Карим аканинг ҳиссаси катта бўлди.

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг СССРнинг 50 йиллиги тўғрисидаги докладини ўқиб чиқдим. Докладда: «Биз ариқларда сув ўрнига сут ва шарбат оқадиган ишёқмаслар салтанатини қураётганимиз йўқ, аксинча, биз инсоният тарихида энг уюшқоқ, энг меҳнатсевар жамият қурмоқдамиз», деган сўзлар бор. Бу сўзларнинг мағзини чақиб, ҳали кўп иш қилишимиз зарурлигини чуқур ҳис этмоқдаман.

Карим ака шу гапларни айта туриб, бу йил сабзавот ва полиз маҳсулотларини кўпроқ етиштириш учун ҳозирдан қизғин тайёргарлик кўрилаётганлигини бизга сўзлаб берди.

Ниҳоят, 1919 йилдан КПСС аъзоси, актив жамоатчи Юсуф ота Тошпўлатов ҳақида илиқ сўзлар айтсак арзийди. Насл-насабини сўрасангиз, Тошкент темир йўлчисининг ўғли, 1917 йил октябрида Тошкентдаги қуролли қўзғолонда қатнашган. Хоразмда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшган.

Юсуф ота пенсияга чиққач «хотиржам» юролмади. Кўпчиликка нафи тегишини ўйлади. Бисотидаги ҳамма китобларни тўплаб, кутубхона очди. Хива шаҳрининг заповедник қисмида унинг уйи ва кутубхонаси жойлашган. Жамоатчилик асосида очилган бу кутубхона область доирасидан чиқиб, Иттифоқнинг кўп шаҳарларидаги китобхонлар билан алоқа боғлади. Китоб фонди 300 нусхадан 8 мингга етди. 200 га яқин доимий китобхони бор. Ота ҳормай-толмай китоб пропагандаси билан шуғулланмоқда. Биз уч кекса коммунистнинг жўшқин фаолияти, хайрли ишлари ҳақида қисқагина тўхталиб ўтдик. Улардан ибрат олса арзийди. Коммунист қалби шундай қайноқ бўлиши керак.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БЕШ КУНЛИК ИШ — ТЎРТ КУНДА

Геннадий ВАСИЛЬЕВ бригадасининг ташаббуси

Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Таштекстильмаш» заводининг коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили топшириқларини муддатидан олдин адо этиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Бу ерда топшириқларни ошириб бажариш ва планидан ташқари кўплаб сифатли маҳсулотлар етказиб бериш йўлида ташаббус кўрсатиб ишлаш, ижодий меҳнат қилиш учун кенг йўл очилган.

Яқинда заводда яна бир янги ташаббус бошланди. Геннадий Васильев бошлиқ слесарлар ва шлиповкачилар бригадаси «Беш кунлик топшириқни тўрт кунда бажарамиз», деган шиор остида ишлай бошладилар. Завод коллективи орасида ўзининг ана шундай ватанпарварлик ташаббуслари билан ном чиқарган бригадада 28 киши ишлайди. Коллектив орасида турли миллат вакиллари бор. Бригаданинг ҳар бир аъзоси бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун, деган шиор остида ишлаб келмоқда. Чунки коллективга уюшганларнинг ҳаммаси коммунистик меҳнат зарбдорлари деган юксак номга эришишган.

Шу кунларда бригада коллективи ўзи ташлаган шиорга қатъий амал қилиб, смена ва ойлик топшириқларни муддатидан олдин бажаришмоқда. Коллектив яқинда яна ўз устига оширилган мажбурият олди. Йиллик топшириқни 16 октябрдаёқ бажариш ва планидан ташқари 6700 сўмлик қўшимча маҳсулот бериш, дастгоҳларнинг ремонт муддатини узайтириш, электр қуввати ва мойлаш маҳсулотларини тежаб қолиш каби вазифаларни ўз устларига олдилар.

Бригада аъзолари заводда ташкил этилган коммунистик меҳнат мактабининг машғулотларида актив иштирок этадилар. Суратда: Коммунистик меҳнат мактабининг раҳбари Сергей Кузьмин Геннадий Васильев бригадасининг ишчилари — Виктор Хрулев, Николай Соин, Борис Демидов, Валентин Гайсинлар билан машғулот ўтказмоқда.

Р. Шамсуддинов фотоси
(ЎзТАГ).

Л. И. БРЕЖНЕВ ДОКЛАДИ БОЛГАР ВА ГОЛЛАНД ТИЛЛАРИДА

СОФИЯ. 25 январь. (ТАСС). Болгария Коммунистик партиясининг нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг 1972 йил 21 декабрда Кремлдаги съездлар саройида ўтказилган қўшма тантанали мажлисида «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида» қилган докладини болгар тилида алоҳида брошюра қилиб чиқарди.

* * *

ГААГА, 25 январь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг 1972 йил 21 декабрда Кремлдаги съездлар Саройида ўтказилган қўшма тантанали мажлисида «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида»ги доклади бу ерда голланд тилида кўп нусхада нашр этилди.

Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг илғор ишчилари шу кунларда тағин ҳам ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Суратда: 4-цех тикувчиларидан Люба Бондаренко ва Маъмура Тўхтаевалар. А. Тўраев фотоси.

Султон АКБАРИЙ.

АВЛОДЛАР

(ДОСТОНДАН ПАРЧА)

Орқага айланмас тош соат мили,
Тарихни ўгириб бўлмас тескари.
Лек шундай тикламоқ мумкин у йилни,
Тақдирга кирганда чуқур, ичкари.

...Гувлаган, чекилган Катта театр,
Чироқлар қизарар совуқ устунда.
Йиғилган тумонат одам ва тақдир,
Россия пахталик, шинель, пўстинда.

Партер ҳам, ложа ҳам, ярус ҳам тиқин,
Ишчилар, солдатлар, деҳқон нозирлар.
Шўролар бўлса-да, ночор, оч-тўқин,
Тош-метин дўстликка замин ҳозирлар.

— Не олис жойлар бор, овлоқ исмими,
Ҳар ташқи яраси ва ички дарди
Яллиғлаб, давлатнинг бутун қисмини,
Аъзойи баданни ўртаб юборади...

Энг кекса делегат фикрга ботган
Съездни очаркан, бор вужуд қулоқ.
— Яшасин таъсис этилаётган
Мустаҳкам СССР — эркин Иттифоқ!

Бутун зал шапкасин отар осмонга,
Зарбдор «Ура!»лар акс-садоси...
Сиғиниб балқиган нурли томонга,
Тарихни тузатар тарих гадоси...

Тоғлар ҳам тепадан бошланган илло,
Дарёлар йиғилган қилдай ирмоқдан.
Қабила шаклида уюшган дунё,
Одамзод кўпайган битта тирноқдан.

Мана, Шарқ дастхати, рангпароқ бугун,
Учмаган ҳужжат-ла олинг танишиб:
Рудзутак, Рисқулов, Кийко, Калугин,
Паскуцкий, Сидиқов, Ханов, Чанишев...

Эллик беш шоввозу, бир соҳибжамол,
Олача тўн билан парча гулли чит.
Кўзларда Ильични йўқлаган савол:
«Аҳволи дурустми? Дардини арит!»

Олам зор бўлса-да кўринишига,
Касали қайталаб, ётар паришон.
Аммо руҳ берарди съезд ишига
Ленинча ирода ва комил ишонч

Эллик беш шоввозу, бир соҳибжамол,
Туркистон номидан кўтарар мандат.
Кўтарар кечаги чўри ва ҳаммол,
Қамалган эътиқод, отилган мақсад.

Яшасин уюшма! Бор бўлсин бирлик!
Ғоллар хоҳишлар билан синалган,
Болтиқлик, тулалик, ўшлик, помирлик
Тик туриб энтикар «Байналмилал»дан.

Ушанда бешикка сиғибман нечук,
Ечилиб кетмабди нега у қўлбоғ.
Қучоқлаб ўпишган каттадан-кичик
Тақдирим буютиб турарди бедоғ.

Тоғларнинг бошини туман чалароқ,
Тарлонлар учганда галама-гала,
Кимдир мен учун ҳам кўтариб байроқ,
Чақмоқлар остида бўлган дабдала.
Бу идрок, бу ғурур, бу оташ, бу руҳ
Йигирма йилдан сўнг қоплади таним,
Олмалар пишганда сочиб ғамандуҳ,
Бостириб кирганда Ватанга ғаним.

* * *

У дамлар муччидан ҳали бебаҳра,
Эсини еб қўйган бўз бола эдим.
Ғерганим чўпчагу, ўрганим какра,
Хушчақчақ мусаффо шалола эдим.
Хотирда: қишлоққа келганда «Чапай» 1
Механик тонггача уч сеанс берган.
Мана бу командир акаиг қарағай,
Қашқалдоқ отган ҳам бўптими мерган.
Эҳ, биз ҳам юрибмиз самбиттол миниб,
Шунчаки машқ қилиб «аскар-аскар»ни.
Ҳақиқат урушда кўзлари тиниб,
Фурманов рост ёзган энан асарни.
...Не бўлди? Юз берди қандай фожиа?
Қиёмат-қойимми, маҳшар кунимиi?
Баногоҳ оқ тушди она сочига,
Элу-юрт довлади фарзанд хунини.
Йигитлар эркакка айланди бирдан,
Келинлар тарк этди ўсма сиқишни.
Юрт ўйлар ҳамжиҳат, бир жону бир тан,
Ялмоғиз Гитлерни гўрга тиқишни.
Фронтлар... Ҳаммаёқ дала почтаси...
Ичкари — Фарҳод ҳам, Урол ҳам фронт.
Темирчи Шоаҳмад ака кўчаси,
Уқувчи ясаган қурол ҳам фронт.
Смольний, Эрмитаж, Қизил майдон ҳам,
Денгиз ҳам, дарё ҳам, ариқ ҳам фронт.
Бедорхоб у Олий Бош Қўмондон ҳам,
Пахта ҳам, арпа ҳам, тариқ ҳам фронт.
...Таажжуб қиламан ўша ҳолатга:
Жанггоҳга жўнардим ювош ва босиқ.
Кўкракда автомат, бошда пилотка,
Камарда котелок, қопчиқда қошиқ.
Шербачча бўлдимми, ичган тузимни
Бошга иш тушганда оқламасам гар.
От чопдим, дедимми, азиз тузумни
Синовда ўғилдай ёқламасам гар.
Гастелло, Панфилов ё Ибаррури[2]
Саноқсиз шаҳиддан қаерим ортиқ?
Мен учун юрагин, жондай зарурин
Қизғанмай нақдина қилди-ку тортиқ.
Мен ҳам тек ўзиммас, кимдир учун ҳам
Енишим, фидойи бўлишим керак.
Бир ялдо неча гар тўлса паймонам,
Байроқни қучоқлаб ўлишим керак.
Кексалар насиҳат қилиб қолдилар:
— Жангнинг ҳам қоида, мароми бўлур.
Йиқилсанг ҳам йиқил фақат олдинга,
Орқадан ўқ еган ҳароми бўлур.
Кетдим. Шу кетганча довонлар оша
Мажору, олмону, фарангга қадар[3]
Ярим Европани қилиб томоша,
Асаби занжирдай тарангга қадар.
Сервиқор пойтахтлар ўрни қаро ер,
Дахау дудлари кўнгил айнитар.
Қайси бир гўлахда доктор Шпаннер[4]
Асирлар ёғидан совун қайнатар.
Волгами, Невами, Донми, Днепр,
Текислаб ташланган муқаддас шаҳрим.
Ярадор тоғу тош, мажруҳ ўру қир,
Табиат тантана қилишдан маҳрум.
Кетдим. Шу кетганча Одерга қадар,
София, Варшава, Вена орқали.
Кетдим. Шу кетганча шаҳарма-шаҳар,
Дунёда оқпадар, хунрез бор ҳали.
Рейхстаг сиртига отим ўйилган:
Михаил, Мелитон, Адҳам, Нур ўғли...
Кремль нишига ҳоким қўйилган
Узундир абадий оловлар йўли...

1. «Чапай» — қирқинчи йилларнинг болалари Чапаевни суйиб, ўзлаштириб шундай атардилар.

2. Рубен Ибаррури — Долорес Ибаррурининг ўғли.

3. Мажор — венгер, олмон — герман, фаранг — француз.

4. Шпаннер — одам ёғидан совун пиширищ рецептини тузган немис профессори.

АХБОРОТ

САНЪАТ ХАБАРЛАРИ

КУБА САФАРИ

Таниқли эстрада қўшиқлари устаси Ботир Зокиров океан ортидаги мамлакатлардан бири — дўст Кубага қилган сафаридан қайтди. Ўзбек санъаткори мамлакатимиз иттифоқдош республикалари қўшиқчи ва музикачилари қаторида жарангдор ўзбекча оҳангларни кубаликлар саҳнасида тараннум этди. Зокиров ижросида жаранглаган ҳиндча, арабча, эронча ва французча қўшиқлар кубалик санъатсеварлар олқишига сазовор бўлди. Қўшиқчимиз испан тилида айтиладиган Куба халқ қўшиқларидан бирини ўрганиб, ўз репертуарини бойитди.

БАНГЛАДЕШ ҲАҚИДА ФИЛЬМ

Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси ёш Бангладеш Халқ Республикаси ҳақида янги фильм яратишни режалаштирди. Суратга тушириладиган фильм Совет — Бангладеш маданий алоқаларининг дебочаларидан саналади. Фильмчи СССР халқ артисти, ҳужжатли фильмларни суратга олиш устаси, кинорежиссёр Малик Қаюмов бошчилигидаги группа яратади. Бу киногруппага Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Турди Нодиров ва оператор Даврон Салимовлар киритилган. «Бангладеш» деб ном оладиган янги фильмни суратга тушириш группаси яқинда сафарга йўл олди. Бангладеш Малик Қаюмовнинг чет эллар бўйлаб қилаётган сафаридаги саксонинчи мамлакат.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

«ЖОН АНДИЖОН»

Тошкент илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси янги киножурнал ишлаб чиқарди. Суратга олинган фильм «Жон Андижон» деб ном олди. Киножурналда андижонликларнинг мардона меҳнати, фаровон турмуши, буюк қардошлик оиласида тутган ўрни ва меҳмондўстлиги ўз ифодасини топган. Операторлар Р. Сафаров билан Л. Рабиновичлар яратган бу ҳаётий кинолавҳаларда Андижоннинг кўркам манзаралари, сўлим боғлари, ноз-неъматлари, кенг пахтазорлари маҳорат билан суратга олинган.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚОР БОСГАН УСКУНАЛАР

РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИ, «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА «ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТАЛАРИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ.

Ўтмишда майда ҳунармандчилик ўлкаси бўлган Бухоронинг бугунги индустриал қиёфасига ҳавасингиз келади. Қадимий воҳада эндиликда йирик саноат гигантлари қад кўтармоқда. Довруғи бутун жаҳонга овоза бўлган Навоий нурхонаси, Газлининг зангори олови таърифини ким эшитмаган дейсиз. Партиямиз XXIV съезди Директиваларида таъкидланган Бухоро ип-газлама комбинати Ўрта Осиёдаги энг кўркам ва энг катта енгил саноат корхоналаридан бири бўлиб қолади.

Шоли орасидан чиққан курмакдай, ишбилармонлар ёнида ишёқмаслар, илғорлар соясида дангасалар ҳам яшаб келяпти. Биз республика халқ контроли комитети ва «Совет Ўзбекистони», «Правда востока» газеталари редакцияларининг қўшма рейди кезларида бир қанча қурилишлар, корхоналарда йўл қўйилаётган камчиликларнинг гувоҳи бўлдик.

Бундан уч йил муқаддам Бухорода керамзит заводи қурила бошланганй ҳақидаги хушхабар ҳамма ёққа қанот қоққан эди. Хаш-паш дегунча кўтарма кран қад кўтариб, иш ҳам бошлаб юборилганди. Лекин бухороликларнинг яна бир саноат корхонасига эга бўламиз, деган қувончлари кўпга чўзилмади. Қурилиш қандай тез бошланган бўлса, худди шундай тўхтади. Қурувчилар ўртасида янги гап чиқиб қолди:

— Ҳа, нима дейсан, қурилишга туя гўшти «бериб» қўйишибди?! Энди буёғи нима бўлади?..

Завод қурилиши ўлда-жўлда қолиб кетди. Корхонага ажратилган ернинг бир қисми қандайдир бир базага айлантириб юборилди. Завод учун келтирилган мотор, вентилятор, пресс машиналари, элеваторлар очиқ ҳавода қолиб кетди. Айниқса қурилиш майдонида неча қиш ва баҳорни кўрган куйдириш печининг барабани (нархи 121 минг сўм) занглаб кўримсиз ҳолга келиб қолган. Идорага кирдик: бош бухгалтер Мирсаид Ҳаммадиев қоғозларни титкилиб ўтирарди:

Қурилаётган завод территориясидаги ускуналар рўйхатга олингайми?

— Ҳаммаси бор, ҳатто кўпроқ ҳам топилади.

— Хўш, бу ускуналарнинг умри нега бекорга ўтяпти?

Бухгалтер мужмал жавоб қилди. Директор Исмоилжон Ёқубовни икки кун излаб учратолмадик. Бош бухгалтер эса «эрта келинглар» деган гапдан нари ўтмасди.

Заводнинг қурилиш майдонидамиз. Бу ерда Дурди Хайруллаев бошлиқ бригада ишлаяпти:

— Неча йилдан бери қурилишдасизлар?

— Бир неча йилдирки, атиги 12 киши шу ерда қимирлаб турибмиз.

Текшириш ўтказилган куни эса завод котлованидаги темирбетон устунларга фақат икки кишигина опалубка қоқаётган эди:

— Мен Пўлат Рўзиев бўламан — дейди қурувчилардан бири. Ҳозир опалубка қоқяпмиз. Кейин бетон ётқизиб, ғишт терамиз...

Ишчининг содда ва аниқ жавобидан шу нарса аён бўлдики, корхона қурилиши ўз холига ташлаб қўйилган. Натижада завод тикланаётган майдонда турли ҳил мотор, қимматли вентиляция, қудратли барабанлар, элеватор ва пресслoвчи машина ускуналари очиқ ҳавода бетартиб ётибди. **Улар орасида Минск, Свердловск, Боку, Челябинск шаҳарларидан 1970—1972 йилларда келтирилган ноёб ускуналар ҳам топилади.**

Корхона қурилишини Шариф Фаттоев бошқараётган 987-УНР ташкилоти коллективи амалга ошириши кўзда тутилган. Фақат ўтган йилда 2 миллион 454 минг сўмлик ўрнига 1 миллион 6 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилибди, холос. Бошқача қилиб айтганда, завод қурилишида ўтган юбилей йилида жами 59 процент иш бажарилган. Ваҳолонки, завод қурилаётган майдонда 329 минг сўмлик ўрнатилмаган ускуналар очиқ ҳавода занг босиб, гоҳ ёмғир, гоҳ қорга учраб умрини бекорга ўтказмоқда.

Бухоро областида бунга ўхшаш туя гўшти еган қурилишлар, қор босган ускуналар кўплаб топилади. УПТК — ишлаб чиқариш техникасини комплектлаш бошқармаси базасида ҳам республикамизнинг турли шаҳарлари — Оҳангарон, Чирчиқ, Самарқанд, Янгийўл, Олмалиқдан келтирилган хилма-хил ускуналар, механизмлар ва қурилиш материаллари бетартиб ҳолда очиқ ҳавода айқаш-уйқаш бўлиб ётганлигининг шоҳиди бўлдик. Бухоро ёғ экстракция заводида янги қувватларни ишга солиш пайсалга солиб келинаётир. Завод ҳовлисида, омборида мамлакатимизнинг узоқ шаҳарларидан келтирилган ускуналар ўрнатилмасдан бекор ётибди. Когон ёғ заводи, Бухоро ғишт заводи, пойафзал, мебель фабрикаларида навбат кутиб ётган ускуналар, дастгоҳларни тезроқ ишга тушириш вақти етмадимикин. Айниқса мебель фабрикасида эндигина монтаж қилишга ҳозирланаётган ДКРВ маркали буғ қозонини (қиммати 4718 сўм) ўрнатилган ускуналар рўйхатига тиркаб юборилгани жуда ажабланарли.

Хўш, бундай хўжасизлик қачонгача давом этади?.

Н. ШНАПЕР,
Республика статистика бошқармаси бўлим бошлиғи ўринбосари, республика халқ контроли комитетининг вакили.

И. ОРТИҚОВ,
Бухоро область халқ контроли комитетининг инспектори,

Ҳ. НОСИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

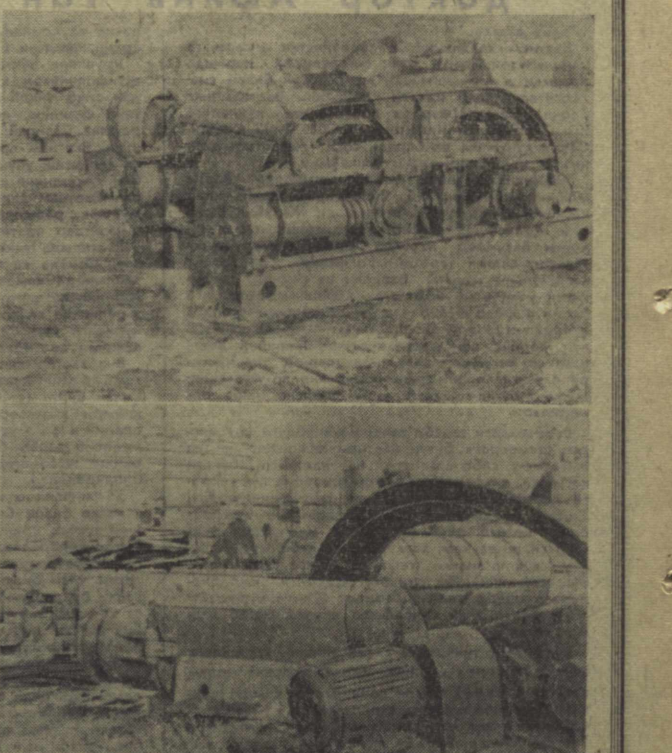

Бухородаги керамзит заводи қурилиши ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Қурилиш майдонида қанчадан-қанча ускуналарнинг умри бекор ўтяпти. Бу ердаги мотор двигателлари, элеватор ва барабанлар қор ва ёмғир остида зангламоқда. Суратларда: ташландиқ ҳолдаги ускуналардан намуналар акс эттирилган. Ҳ. Носиров фотолари.

БУХОРОЛИК ЧОРВАДОРЛАР ЖАСОРАТИ

ҚИШЛОВ-СИНОВ

● Қишлов соз ўтяпти. ● Қорамоллар, қўйларнинг семизлиги яхши ● Ем-хашак етарли. ● Маҳсулдорлик оширияпти. ● Чиқим бўлгани йўқ. ● Ҳар фермага икки мудир, ҳар отарга икки бош чўпон. ● Зоотехниклар, ветеринария врачлари, фельдшерлар иш бошида. ● Савдо, маориф, медицина, маиший хизмат кўрсатиш муассасалари ферма ва отарларга кўчирилди. ● Партия, совет, касаба союз ва комсомол активлари чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказишга сафарбар этилди. ● Чорвачилик зарбдор ойлиги эълон қилинди.

ҚИШЛОВ ҚАҲРАМОНЛАРИ

ТОМДИ РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗНИНГ АЛИМҚУЛ НИСАНБОЕВ бошқараётган қоракўлчилик фермаси коллективи чорва қишловини соз ўткazяпти, бирор бош чиқимга йўл қўймади. Ленин орденли бош чўпон ҚИДИРМУРОД ҚОРАБЕКОВ отаридаги қўйлар ҳам яхши семизликда парвариш қилинмоқда.

КОНИМЕХ РАЙОНИДАГИ «ОКТЯБРЬ 40 ЙИЛЛИГИ» СОВХОЗИНИНГ бош чўпони Социалистик Меҳнат Қаҳрамони МИРЗААЛИ АЛПОМИСОВ, унинг сафдошлари УТЕГУЛ КИСТЕБОЕВ, УМАР НИЕЗБЕКОВлар ҳам қиш қаттиқ ва совуқ келишига қарамай бирор бош қўй ёки қўзининг нобуд бўлишига йўл қўймай, юқори семизликда асрамоқдалар.

ҚОРАКЎЛ РАЙОНИДАГИ «МОСКВА» КОЛХОЗИНИНГ БОШ ЧЎПОНЛАРИ БОБОНАЗАР МАХАТОВ, ОЧИЛ АҲМЕДОВ, ЧОРИ ҲОЖИЕВ, БОБОРАҲМАТ ЖУМАЕВларнинг номини ҳамма фахр билан тилга олмоқда. Улар қорбўронлар, қаттиқ совуқлар туфайли юз берган қийинчиликларни мардонавор енгиб, боқимидаги ҳамма қўй-қўзиларни қўзилатиш мавсумига яхши тайёрламоқдалар.

Бухоро областида бундай қишлов қаҳрамонлари жуда кўп. Қишловни соз ва бехатар ўтказишда, қўй-қўзиларни парваришлашда улардан ўрнак олайлик.

ОЗУҚА МЎЛ БЎЛСА...

Қиш қишлигини қиляпти: қор бўронлари бўлиб турибди, сув музлаяпти. Чорвадорларимизнинг бир иши икки бўлди. Лекин молбоқарлар, сигир соғувчилар, қўйчивонларимизнинг руҳи тетик. 1000 бошдан ортиқроқ қорамол, жумладан 365 бош сигир, 630 бош бузоқ зўр эътибор билан парвариш қилинаётир. Яйловларимизда 4400 бош қоракўл қўйлар қишдан намунали олиб чиқилмоқда. Паррандачилик, қуёнчилик, туячилик ҳам тобора ривожланмоқда.

Кейинги йилларда хўжалигимизнинг сут-товар фермаси областдаги энг яхши фермалардан бири бўлиб қолди. Бу ерда молларни семиртириш, сут, гўшт етиштиришнинг илғор методлари қўлланилиши натижасида рентабеллик кўтарилди. Фермамиз кейинги икки йилда ярим миллион сўмга яқин соф фойда кўрди.

Ҳозир ҳаммаёқда қиш. Аммо сут-товар фермамизда ҳар бош соғин сигирдан олинаётган сутнинг миқдори, ёғлилик даражаси сира пасайтирилгани йўқ. Машҳур сигир соғувчимиз, СССР Олий Советининг депутати Муҳтарама Ғаффорова ўзига бириктилган 60 бош соғин сигирнинг ҳар биридан кун сайин кўпроқ сут соғиб олмоқда. У «Красний водопад» тажриба хўжалигининг сигир соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Чудная билан мусобақалашиб меҳнат қилаётир. Фермамизда бундай моҳир сигир соғувчилар кўп. Ҳидоят Шодмонова, Эргаш Болтаева, Руқия Ҳамидова, Муҳаббат Ҳошимовалар мўлкўл серқаймоқ сут соғиб олишда бошқаларга ибрат бўлмоқдалар.

Фермамиз коллективи ёз ва куз ойларида етарли миқдорда ем-хашак, силос, сенаж, беда пичани ва бошқа озуқаларни жамғариб қўйишганди. Жумладан, 600 тоннадан кўпроқ ем-хашак, 200 тонна омухта ем, 30 тонна аралаш дон, кўп миқдорда беда пичани, силос ва сенаж тайёрлаб қўйилган эди. Шу кунларда бу озуқалардан мақсадга мувофиқ фойдаланиш юзасидан тузиб чиқилган график тўла-тўкис амалга оширилмоқда. Бундан ташқари хўжалигимизда бир неча йилдан буён колхозчиларнинг чорва молларига ҳам ем-хашак бериш жорий қилинмоқда. Бу тадбир колхозчиларнинг молини ҳам, колхознинг молини ҳам қишдан тўқ ва семиз олиб чиқиш имкониятини бермоқда.

Ферма ходимлари ўртасида ўз бурчига масъулият билан қараш, ҳар бир масалага ижодий ёндошиш ҳам яхши самаралар бераётганини таъкидлаб ўтмоқ керак. Ўтган йили силос бостириш маҳалида унинг устига тупроқ ёки лой бостириш усулидан воз кечилди. Силос ўрага босилгач, унинг устига беда пичани ёки дағал хашакни 8-10 метр қалинликда ғарамланди. Бундай усулнинг афзаллиги шундаки, ярим тележка силосга бир-бир ярим тележка хашак майдаланиб 15-16 соат сақлаб қўйилади. Бундай қилинганда озуқанинг хушхўрлиги ошади. Моллар уни нушхўрд қолдирмай ейди. Бунинг натижасида меҳнат ҳаражатлари камайди, ем-хашакдан фойдаланиш коэффициенти 30-35 процент ошди. Фермамиз қўшимча равишда йилига 3,5-4 минг сўм қўшимча фойда кўрадиган бўлиб қолди.

Колхозимиз чорвадорлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Қишловни ҳар томонлама уюшқоқлик билан ўтказишга ҳаракат қилмоқдалар.

Ҳ. НОРПУЛАТОВ,
Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхози сут-товар фермасининг мудири, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган чорвадор.

Қизилтепа районидаги «Ғиждувон» совхозида қўйларни бўрдоқига боқиш яхши ташкил қилинган. Бўрдоқибоқарлар қаҳратон қиш совуғи, қорбўронлар туфайли келиб чиққан қийинчиликларни мардонавор енгиб, қўйларни тез семиртирмоқдалар. Юқоридаги суратда (чапдан): бригадир Ш. Бўронов ва зоотехник Т. Мажидов бўрдоқига боқилаётган қўйларнинг семизлик ҳолатини кўздан кечиряпти.

Ўртадаги суратда: Ғиждувон районидаги «Кўкча» совхозининг бош чўпони Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Латиф Зариповни кўриб турибсиз. У қишлов бошлангандан буён бирор бош қўй-қўзини чиқимга чиқаргани йўқ, юқори семизликда парваришлаяпти.

Конимех районидаги «Шофиркон» совхозида қўйлар кундузи икки марта, тунда бир марта қондириб суғорилмоқда. Пастдаги суратда: қорли кунда қўйларни суғориш пайти акс эттирилган.

Б. Мўминов фотолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

СИНОВДАН ЯХШИ ЎТАМИЗ

Қиш ғоят оғир келди. Яйловларда 40 даражагача совуқ бўляпти. Сув музлаганига анча бўлди. Ем-хашакни қўйларга етказиб бериш, уларни суғоришда катта қийинчиликлар туғилди. Лекин бундан ҳам қаттиқ келган қишларни кўп кўрганмиз. Ўшандай шароитда ҳам саросимага тушмаганмиз. Бу йил айниқса қўрқмаймиз. Чунки, етарли ем-хашак бор, иссиқ қўйхоналарга эгамиз. Қишловни ўтказишда жамоатчилик яхши ёрдам беряпти. Энди ҳамма нарса ўзимизга боғлиқ бўлиб қолди. Меҳнатдан қочмасак, қийинчиликлардан чўчимасак, қишловни хавф-хатарсиз ўтказиб, баҳорда кўп эгиз қўзи олиб эл-юрт олдида юзимиз ёруғ бўлади.

Бунинг учун нималар қилиш керак? Мен шу ҳақда тўхталиб ўтмоқчиман. Ҳар бир отарга ем-хашак келтириб қўйилган. Унинг бир қисми сарфланиб бўлди. Энди қолган қисмини аниқ ҳисоблаб чиқиб, қўйларга тақсимлаш, кунлик, беш кунлик ем-хашак ҳаражатини белгилаб олиш лозим. Ҳаво совуқ бўляпти. Бундай кезларда қўйларни энг тўйимли, ширали озуқалар билан боқиш керак. Менинг отаримдаги қўйларнинг ҳаммаси семиз. Бунинг сабаби — оч қолдирмайман, вақтида илиқ сув билан суғораман, совуқ кучайгандан буён ҳар куни ҳар бош қўйга 300 граммдан 500 граммгача қўшимча концентрат едиряпман. Фермамиздаги 13 минг бош қўй ҳам шу тартибда боқиляпти.

Бўғоз совлиқлар қаттиқ совуққа чидамайди, зах ерда ётиб қолса тезда касалланиб, бола ташлайди. Шунинг учун қўйхоналарни ҳар куни тозалаб, тўшамларини алмаштириб ёки қуриган қўй қийи сепиб туриш керак.

Халқимизда «иссиқ жон, иситмасиз бўлмайди» деган мақол бор. Қўйлар ҳам иссиқ жонли жонивордир. Айримлари касалланиб туради, иштаҳаси бўғилади, ем-хашакни яхши емайди. Бундай ҳол қиш фаслида айниқса кўпроқ учрайди. Менимча, ҳар бир отарда ёки фермада махсус изоляция хонаси ташкил қилиш, ўшандай қўйларни ажратиб олиб, алоҳида озуқа билан боқиш, зоотехника ёрдами кўрсатиш керак.

Аралаш озуқа тайёрлаш ҳақида кўп гапириляпти-ю, кам иш қилиняпти. Баъзан энг тўйимли озуқаларни қўйларга едириб бўламизде, сўнгра қолган — чиқинди ем-хашак билан боқамиз. Бундай қилиш ярамайди. Ҳар доим омухта озуқа тайёрлайлик. Шунда ширали ва камширали аралашиб, яхши самара беради, чиқинди бўлмайди. Қўйлар аралаш озуқани зўр иштаҳа билан ейди.

Совлиқлар қўзилай бошлади. Янги туғилган қўзиларни нобуд қилмай сақлаб қолиш чўпонлик касбини шарафлашдир. Мен қўзилар учун махсус жой ажратдим.

Баъзан қишнинг кўпи кетиб, ози қолди деган гапларни эшитамиз. Бундай деб ўйламаслик керак. Қишнинг бир куни ҳам қаттиқ зарар келтириб қўйиши мумкин. Шунинг учун ем-хашакни сарфлашда тежамкорликка алоҳида аҳамият берайлик.

Мен Утегул Қистебоев, Умар Ниёзбоевлар билан қишловни бечиқим ўтказиш, совлиқлардан кўп эгиз қўзи олиш, уларни тўла сақлаб қолиш учун мусобақа қиляпман. Бу йил боқимимдаги ҳар юз бош совлиқ ҳисобига 220 тадан қўзи оламан, ҳар бош қўй ҳисобига бир бош қўзини ўстиришга қолдираман. Давлатга фақат аъло сорт қоракўл тери етказиб бераман. Бунинг учун чорва қишловини ҳар йилгидан ҳам соз ўтказаман.

Мирзаали АЛПОМИСОВ,
Конимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

БЮРО МУҲОКАМАСИДА

Яқинда Бухоро область партия комитетининг кенгайтирилган бюро мажлиси бўлди. Обком секретари Д. Едгоров чорва қишловининг бориши ҳақида ахборот берди. Бюрода об-ҳаво ноқулай келишига қарамай, чорва қишлови кўнгилдагидек ўтказилаётганлиги таъкидланди. Қоракўлчиликка ихтисослаштирилган Томди, Конимех каби районларда қишлов айниқса яхши ўтяпти. Азамат чўпончўлиқлар 35-40 даража совуқда ҳам мардонавор меҳнат қилиб, қўй-қўзиларни кўз қорачиғидек асраяпти, чиқимга йўл қўймаяпти, айни кезда қўзилатиш мавсумига тараддуд кўряпти.

Область матлубот жамияти, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бўлимлари ўтган йили узоқ яйловларда хизмат қилаётган чорвадорлар ва уларнинг оила аъзоларига хизмат кўрсатиш юзасидан олти ойлик тадбирлар белгилаган эди. Бюрода ана шу тадбирларнинг бажарилиши ҳақида даҳлдор ташкилотларнинг раҳбарлари ахборот берди.

Қиш қаттиқ ва узоқ келиши аён бўлиб қолди. Вазият шошилинч қўшимча чоралар кўришни тақозо этмоқда. Область партия комитетининг бюроси партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари активларидан иборат кўмакдош группалар тузиб, қишлов жойларига юборди. Ҳар бир фермага икки—биринчиси асосий ва иккинчиси кўмакчи мудир тайинланди. Ҳар бир отарга бош чўпондан ташқари ёрдамчи бош чўпон қўйилди. Кечалари ишлаш учун навбатчилар ажратилди.

Мақсад шуки, ем-хашак вақтида қорамоллар, қўй-қўзиларга етказиб берилсин, мунтазам ичар сув бўлишига эришилсин, айрим касалланган чорва моллари изоляция хоналарида алоҳида парвариш қилинсин. Бюро ҳар бир район, колхоз ва совхозда зоотехниклар, ветеринария врачлари, фельдшерлар, тажрибакорлардан иборат постлар тузишни лозим топди.

Ҳозир совлиқлар қўзилаш арафасида турибди, март ойидан бошлаб қўзилайди. Бу мавсумга ҳам пухта тараддуд кўриш керак. Бюрода наслга қўзи қолдириш масаласига алоҳида эътибор берилди. Ҳар бош совлиқ ҳисобига камида бир бош қўзини наслга қолдириш керак.

Бухоро — машъал чорвадорлар макони, бу ерда ҳар 100 совлиқдан, 200 тадан соғлом қўзи олаётган чўпонлар кўп. Уларнинг иш тажрибасини кенг ёйиш масаласи кун тартибига қўйилди.

Жамғарилган ем-хашак камайиб бормоқда. Лекин қишнинг кети кўринмаяпти. Айрим совлиқлар қўзилаб, туёқ сон кўпаяпти. Демак, ем-хашакка бўлган эҳтиёж янада ошади. Бундай вазиятда жуда хушёрлик билан иш тутиш, тадбиркор бўлиш керак.

Область партия комитетининг бюроси чорвадорларга оталиқ ёрдами кўрсатишни янада кучайтириш зарурлигини уқтирди. Чорвадорларнинг оила аъзоларига озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-кечак, чорва молларига ем-хашак ташиш учун кўплаб транспорт воситалари ажратаётган Бухоро, Навоий шаҳарлари партия, совет ташкилотларининг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади. Чорва қишловини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш бутун жамоатчилик ишидир.

Чўпон-чўлиқлар, молбоқарлар узоқ яйловларда қаҳрамонона меҳнат қиляпти. Уларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш керак. Отарлар, фермаларда қўшимча савдо дўконлари очиш лозим. Чўпон-чўлиқлар, молбоқарларнинг фарзандлари мактабларда ўқишни қизғин давом эттирсинлар. Бунинг учун уларга етарли шароит яратиб бериш керак. Бюрода чорвадорларни кундалик энг зарур буюмлар билан етарли таъминламаётган айрим савдо ташкилотлари, хусусан «Ўзбекбирлашув» адресига қаттиқ танқидий фикрлар айтилди.

Область партия комитетининг бюро аъзолари, секретарларидан тортиб, чорвачиликка даҳлдор барча ташкилотларнинг раҳбарлари қишловни бехатар, соз ўтказишга кўмаклашмоқ учун узоқ яйловларга — чорвадорлар орасига жўнаб кетди.

МАТОНАТ

ЛАВҲА

Яйлов қўйнидамиз. Изғирин шабада юз-кўзларни аёвсиз чимдилаб ўтяпти. Оқтовга етмасимиздан изғирин кучайди. Олисдан моторнинг гуруллаган овози эшитилди.

— Жаҳсилиқ шу ерда экан. Эшитяпсизми?

— Нимани?

— Моторнинг овозини. Жаҳсилиқ қўйларига сув беряпти, — дея таъкидлади ҳамроҳимиз.

Қорли тепаликдан ўтишимиз билан яйлов тўла қўй-қўзилар кўзга ташланди. Қудуқ ёнида икки киши моторнинг бир зеҳига келиб туташган тунука «ариқча»ни гоҳо-гоҳо ушлаб қўярди.

— Ҳорманглар, азаматлар!

— Бор бўлинглар, келинглар.

Ўрта бўй, юзидан нур ёғилиб турган Жаҳсилиқ қўл олишиб чиқди. Сўнгра турна қатор бўлиб сув симираётган қўйларга кўз ташлади.

— Бу деймаn, сувни иситиш учун ҳам мослама ясабсизларми?

— Ҳа, шундай, — деди Жаҳсилиқ. Сўнгра бояги тунука «ариқча»дан оқиб тушаётган сувда қўлини, юзини ювди.

— Қўйлар бунақа қаттиқ совуқда илиқ сув ичса, касалланмайди. Доим тетик, дуркун бўлиб ўсади. Марҳум отам доим шундай деб уқтирарди...

Жаҳсилиқнинг кўнгли алланечук бўлиб кетди. У, шу паллада Оқтов яйловларида қўй боқиб, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган отаси — Жабай ота Балимановни эслаб кетди:

... У камтар, мард. Қалби булоқ сувидек пок одам эди. Чўпонлик касбини улуғлаб гапирарди. Чўпон бўлиш паҳлавон бўлишдир, дерди икки гапнинг бирида. Эрта-ю кеч яйловда, қўй-қўзилар орасида бўларди. Оғир дамларда ўзининг бутун ҳузур-ҳаловатидан кечиб юборарди....

Унинг бу хислати ўғлига кўчган. Жаҳсилиқ ота қўлидан чўпонлик таёғини олаётганда шундай деб қасамёд қилганди: «Чўпонликни умрим бўйи шарафлайман. Ҳар қандай оғир шароитда ҳам қўйлар изидан юраман. Бир бош туёқнинг ҳам нобуд бўлишига йўл қўймайман...»

Жаҳсилиқ Балиманов ўз сўзига содиқ бўлиб қолди. У бир неча йилдан буён ота касбини улуғлаб келаётир. Қудуқдан эндигина сув симирган қўй-қўзилар Оқтов бағрига ёйила бошлади. Биз Жаҳсилиқ Балиманов билан гурунглашиб отар кетидан боряпмиз. Унинг елкасида отасидан қолган чўқмор бошли таёқ. Эгнида қалин пўстин. Совуқ кучайгани учунми, қулоқчинини маҳкам бостириб олганди.

— Шамол эсиб турибди. Бундай паллада қўйлардан доим кўзқулоқ бўлиб туриш керак, — деди у подадан кўзини узмай, — акс ҳолда қўйларни шамол «олиб қочиши» мумкин. Одатда, чўл қўйлари изғириндан қочиб юради...

Оқтов дараси томон ичкарилаб борардик. Бир маҳал Жаҳсилиқ чўпонга хос ҳайқириқ билан серка томон боқиб овоз солди:

— Ҳуққа! Қур-рай!!!

— Ҳуқ! Ҳа-қур-рай!..

Серка худди гапни уққандек, йўналишини ўзгартириб, Оқтовнинг чап ёнбағрига бурилди. Қўй-қўзилар ҳам гала-гала бўлиб ўша томонга йўл олди.

Жаҳсилиқ ўнг томондаги ярим очиқ турган кичик бир «қўрғон» чодирга узоқ тикилиб қолди.

— Нима, бу жойда бирон воқеа бўлувдими?

— Ҳа, бундан уч йил муқаддам қаттиқ қишда бир отар қўйларим билан шу ерда бўрон остида қолгандим. Бутун яйлов муз билан қопланган эди. Атрофдан қор уюмлари кўча бошлади. Совуқ қирқ беш даражагача етди. Тонг-саҳаргача бўрон увиллаб чиқди. Мен қўйлардан, қўйлар мендан илҳақ бўлиб, аранг тонг оттирдик...

Ҳамроҳларимиздан бири Жаҳсилиққа маъноли қараб қўйди. У буни сезмади. Чунки, бутун диққат-эътибори подада эди. Икки чақиримча йўл босдик. Лекин ҳорғинлик сезмадик. Яйлов гашти, унинг латофати кишини мафтун қилиб олгандай кўринарди. Моҳир чўпон қўйларни бу йилги қаттиқ қишдан қандай қилиб тўқ, семиз олиб чиқаётгани ҳақида гапирди:

— Эрта тонгда қўрадан чиққан қўйлар тағин қўрага киргунча яйлов кезиши керак. Оёғи тинмаган қўйнинг оғзи ҳам тинмайди. Оз-оз еса ҳам кўп хашак еб семиради. Очиқ ҳавода танаси яйрайди. Қўйлар қанча кўп юрса, албатта, шунча кўп озиқланади. Бир кунда қўй ўртача ўн олти чақирим юрса кифоя қилади.

— Бугун мўлжалингизда қанча йўл босилди? — қизиқиб сўрадик Жаҳсилиқдан.

— Ҳув анави қояга етиб борсак, салкам саккиз чақирим йўл босилади. Ўша жойда ҳам қудуқ бор. Қайтишда қўй-қўзиларни суғориб оламан, сўнгра қўра ёнига келгунча яна саккиз чақирим йўл юради...

Жаҳсилиқ Балиманов колхоздаги тажрибали чўпонлардан. У ўтган юбилей йилида ҳар юз бош совлиқдан 170 бошдан қўзи олди. Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида у ўз боқимидаги совлиқларнинг ҳар юз бошидан 180 тадан соғлом қўзи олиш ҳақида мажбурият олган. Отардаги ҳар бош қўй ҳисобига биттадан қўзини ўстиришга қолдиради.

— Бу ҳали марра эмас, — дейди у, — чунки, колхозимизда бундан ҳам юқори кўрсаткичга эришаётган чўпонлар топилади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Айтбоев, республикада хизмат кўрсатган чорвадор Мажид Сарсенбоев, моҳир чўпон Қизтуған Кузенбоев, Ўразали Пўлатов каби пешқадамлар ҳар юз бош совлиқдан 190-200 бошдан қўзи олиб ном чиқармоқдалар. Совлиқлардан кўплаб эгиз олишнинг ҳам ўзига хос сири бор. Агар қўйлар қишдан соғлом, семиз олиб чиқилса, албатта, айтилган «ҳосил»ни бераверади. Шунинг учун ҳам ҳозирги вақтда ҳар бир чўпон қиш-қировли кунларда қўй-қўзиларни кўз қорачиғидек авайлаб-асраб парвариш қилаётир.

Томди районидаги Жабай Балиманов номли колхоз яйловларида 80 минг бошдан кўпроқ қўй боқиляпти. Колхозда мавжуд чорва молларини қишдан намунали олиб чиқиш учун пухта тайёргарлик кўрилганди. Етарли миқдорда ем-хашак жамғарилиб, қўралар яқинига ташиб келтирилган. Иссиқ қўралар тайёрланган. Буларнинг ҳаммаси чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказишга ёрдам бермоқда.

М. НАЗАРОВ,
Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ТАТАР САНЪАТКОРЛАРИНИНГ ТОМОШАЛАРИ

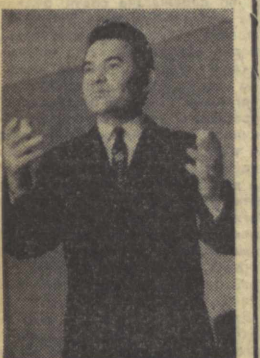

Ўзбекистон санъат шинавандалари Татаристон Автоном Республикасининг санъат усталари билан кўп марта учрашишган. Ҳар сафарги учрашув санъатсеварларда катта завқ иштиёқ уйғотади. Қардош татаристонлик санъаткорларнинг бу сафарги гастроллари пойтахт областининг шаҳарларидан бошланди. Янгийўл, Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ ва бошқа шаҳарларнинг меҳнаткашлари навбати билан Татаристон тароналарини, шўх рақс ва ёқимли қўшиқларни тинглашга, кўришга муяссар бўлдилар.

Свердлов номидаги концерт зали мухлислар билан гавжум бўлди. Бу ерда ҳам татаристонлик санъаткорларни томошабинлар илиқ қарши олишди. Пойтахтимиз меҳмонлари янги, театрлаштирилган программани намойиш этдилар. Абдулла Тўқай номидаги Татаристон Давлат филармониясининг артистлари ўз ҳушчақчақ санъатларини кўтаринкилик билан намойиш қилдилар. Улар ижросида татар халқ қўшиқлари, рақслари жуда ёқимли ижро этилди.

Концертнинг биринчи бўлимида драматург Раиса Эшмуротованинг «Бой куёв» комедияси кўрсатилди. Комедияда садоқатли умр йўлдоши танлаш каби мураккаб ҳаётий масала қўйилиб, у комик артистлар ижросида жуда қизиқарли ҳал этилади. Енгил табиатли, бойликка муккасидан кетган айрим шахслар кулгили ҳолда фош этилади.

Концерт программасини моҳир санъаткорлардан Дилоро Илёсова билан Ноил Шокировлар қизиқарли олиб боришади. Томошабинлар Аҳмад Юзмуҳаметов ва Дамир Саматовларнинг баян ва скрипкада ижро этган куйларини мароқ билан тингладилар. Дония Садриева ижро этган татар халқ ашулалари йиғилганларга жуда хуш ёқди. Айниқса, Шамил Хисматуллин бажарган шўх рақслар томошабинларга маъқул тушди. Татаристон АССР халқ артисти Усмон Альмеевнинг ёқимли, жарангли овози янграганда, ҳамма уни қарсаклар билан олқишлади.

Пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган татар санъаткорлари ўз сафарларини республика бўйлаб давом эттиришади. Фарғона, Гулистон, Самарқанд, Бухоро, Қарши, Термиз, Урганч, Нукус каби шаҳарларда ёқимли татар тароналари янграйди, татар рақслари саҳналарни безайди. Пойтахтимиз меҳмонлари — татаристонлик санъаткорларга гастроль сафарларида муваффақиятлар тилаймиз.

М. МАХМУТОВ.

Суратларда: конферансье Ноил Шокиров ва «Бой куёв» комедиясидан саҳналар.

В. Сироткин фотолари.

СПОРТ ХАБАРЛАР

ТОҒ ЧАНҒИСИ. «Катта Чимён» соврини учун тоғ чанғиси бўйича Чимён тоғи этакларида республика мусобақалари ўтди. Уч кураш мусобақаларида тошкентлик динамочи Ш. Сафаров абсолют чемпион саналди. Хотин-қизлар ўртасида тошкентлик армиячи А. Малихина биринчиликни қўлга киритди. Команда ҳисобида Тошкент шаҳар физкультура-спорт комитетининг мукофотини динамочилар олишди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Тошкентдаги «Ёшлик» спорт аренаси мукофоти учун енгил атлетика бўйича республика анъанавий мусобақалари тугади. Студентлар «Буревестник» жамияти вакиллари командаси ўтган йилги сингари бу сафар ҳам ғолиб чиқдилар. Бу командага кўчма фахрий мукофот доимий сақлаш учун топширилди.

БАСКЕТБОЛ. Электросталь шаҳрида СССР баскетбол чемпионати «А» класси иккинчи группаси эркаклар командаларининг биринчи давра ўйинлари бошлаб юборилди. Биринчи группага чиқиш учун бериладиган ягона йўлланмани қўлга киритишга саккиз команда ҳаракат қилмоқда. Бу коллективлар орасида Москва, Одесса, Ашхобод, Душанба, Фрунзе ва Тошкент командалари бор. ТошДУ баскетболчилари навбатдаги ўйинда Фрунзенинг «Политехника» командасини 83-81 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

ШАХМАТ. Ун кун мобайнида Тошкентдаги шахмат клуби гавжум бўлиб турди. Бу ерда «Спартак» жамияти Ўзбекистон совети кучли шахматчиларининг турнири бўлди. Ўзбекистоннинг собиқ чемпиони самарқандлик Н. Разваляев моҳоратли ўйинлар кўрсатди. У олти имкониятдан беш очко тўплаб, Бутуниттифоқ «Спартак» жамияти вакилларининг ярим финал мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

ТЕННИС. Совет стол тенниси усталари Москванинг «Крилья Советов» залида Европа командалари биринчилиги мусобақаларида яна бир ғалабани қўлга киритдилар. Теннисчиларимиз Франция терма командасини 5:2 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Ҳозир уч учрашувнинг ҳаммасида муваффақият қозонган Венгрия ва ГФР командалари Европа биринчилигида ғолиблик қилмоқда. СССР ва Швеция командалари тўрт учрашувдан учтасида ғалаба қозондилар.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР.

Польшанинг оғир юк кўтарадиган машиналарини Европанинг кўплаб мамлакатларида учратиш мумкин. Бу машиналар бугунги кунда Болгария, ГДР, Совет Иттифоқи, Чехословакия, Югославия йўлларида ҳам юк ташимоқда. Суратда: Зеленогур воеводлигидаги Слибиц автостанциясида олис йўлга чиқиш олдидан.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

«БУ ТИНЧЛИКНИ ЖУДА КЎП ВАҚТДАН БЕРИ КУТГАН ЭДИК!»

НЬЮ-ЙОРК. 26 январь. (ТАСС). Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни қайта тиклаш тўғрисида битим дастлабки тарзда имзоланганлигини Америка жамоатчилигининг кенг доиралари маъқуллаб кутиб олди. Америка телевидениеси шаҳарнинг энг гавжум жойларидан бири — «Таймс-сквер» майдонида бу хусусда жамоатчилик фикрини сўраб чиқди. Ёши, касби ва социал мавқеи турлича бўлган одамлар Вьетнамда кўп йиллардан бери давом этиб келаётган бу урушни тўхтатиш тўғрисида битимга келинганлиги бизни мамнун қилди ва буни эшитиб жуда енгил тортдик, дейишди. Вьетнамдаги урушда ўғли ҳалок бўлган Н. Жексон бундай деди: «Вьетнамдаги урушнинг бартараф қилинишини узоқ вақтдан бери кутар эдик!». Бу тўғридаги хабар биз, американиклар учун иккинчи жаҳон уруши тугаганлиги тўғрисидаги хабар сингари қувончли хабар бўлди, дейиш мумкин. Биз ҳаммамиз бу тинчликни жуда узоқ вақтдан бери кутган эдик!».

Портдаги юк ташувчилар ва омбор ишчилари касаба союзи маҳаллий бўлимининг раҳбари Р. Макилрэт Гонолулуда гапириб, «Вьетнамдаги урушда Американинг қатнашуви аввал бошиданоқ нотўғри бўлган эди. Энди бу нарса такрорланмаслиги лозим», деди. «Касаба союзлари тинчлик тарафдори» деган бирлашманинг раҳбарларидан бири Г. Фоунер бундай деди: «Америка ишчилари бу даҳшатли ва бемаъни уруш тугаганига жуда хурсанд бўлишди. Бу қувончли пайтга эришишда ишчилар ҳаракати ҳам ўз ролини ўйнади деб ҳисоблаймиз».

НГУЕН ТХИ БИННИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ПАРИЖ, 26 январь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министри, Вьетнам хусусидаги Париж кенгашида Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати делегациясининг бошлиғи Нгуен Тхи Бинь бу ерда Клебер кўчасидаги халқаро конференциялар уйида француз ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказди. У Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимнинг имзоланиши Вьетнам халқининг озодлик ва мустақиллик йўлида кўп йиллар давомида олиб борган оғир курашнинг катта ғалабаси эканлигини таъкидлаб ўтди.

Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битим, деди яна Нгуен Тхи Бинь, Вьетнамнинг мустақиллиги, суверенитети, бирлиги ва территориал бутунлигини, Жанубий Вьетнамда реал вазиятни, яъни икки маъмуриятнинг, улар контроллик қилиб турган иккита зона ва учта сиёсий кучнинг мавжудлигини эътироф қилиш асосида, Жанубий Вьетнам аҳолисининг ҳуқуқларини ҳурмат қилиш тўғрисида Қўшма Штатларнинг ўз зиммасига олган мажбурияти асосида тузилди. Битимда ва унга илова қилинган протоколларда Жанубий Вьетнамнинг ҳарбий ва сиёсий проблемалари мақбул тарзда ҳал этилган.

Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати Жанубий Вьетнам аҳолисининг ҳақиқий вакилидир. Бу ҳукуматни жаҳондаги 30 дан кўпроқ мамлакат таниган, деди Нгуен Тхи Бинь.

Вьетнам хусусидаги Париж кенгашида қатнашаётган ҳамда Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимни имзолашда қатнашаётган томон сифатида Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукумати битимдаги қоидаларни бажаришга қатъий аҳд қилганлигини таъкидлайди.

АМЕРИКА ДИПЛОМАТЛАРИ БИЛАН БЎЛГАН ВОҚЕА

НЬЮ-ЙОРК, 25 январь. (ТАСС). Ўтган куни Гаитидаги Америка элчихонасининг биносига қуролланган беш киши кириб, элчи Клинтон Нонсни ва консул Уорд Кристиансенни ушлаб олдилар. Босқинчилар, 12 нафар сиёсий маҳбус қамоқдан бўшатиб юборилса, биз бунинг эвазига дипломатларни қўйиб юборамиз, деб талаб қилишди.

Гаити ҳукумати босқинчилар билан музокаралар қилишга киришди, бу музокараларда Франция, Мексика элчилари ҳамда АҚШ давлат департаментининг бир қанча ходимлари ҳам қатнашди. Гаити маъмурлари босқинчиларнинг талабларини қондиришга рози бўлдилар ва 12 нафар сиёсий маҳбусни қамоқдан бўшатдилар. Гаити ҳукумати ва АҚШ ҳукумати билан маслаҳатлашиб олгандан кейин Мексика ҳукумати қамоқдан бўшатилган бу кишиларнинг Мексикага келишига ижозат берди.

12 нафар сиёсий маҳбус ва Америка дипломатларини ўғирламоқчи бўлган кишилар «Эр—Гаити» компаниясининг самолётида Мексикага келишди. Аэропортда улар Гаитида бўлган можарони шарҳлашдан ва диктатор Довалье режимининг турмаларида маҳбуслар қандай шароитда сақланаётганлигини айтиб беришдан бош тортдилар. Мексикага келган бу гаитиликларни Мексика сиёсий полицияси автомобилларга солиб, аэропортдан олиб кетди.

БЕЛЬГИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

БРЮССЕЛЬ. (ТАСС). Бельгияда икки ойдан кўпроқ давом этган ҳукумат танглиги Э. Лебюртон (Бельгия социалистик партияси) бошчилигида янги ҳукумат тузилиши билан тугалланди.

Социал христиан-социалистлари ҳукумати ўрнига, шунингдек, либераллар (озодлик ва тараққиёт партияси) иштирокида уч партиядан иборат ҳукумат тузилди. Ҳукумат состави 22 министр ва 14 давлат секретаридан иборат.

Бельгия Компартиясининг Сиёсий бюроси ҳукумат тузилиши олдидан юз берган вазиятга баҳо бериб, «Бельгия меҳнаткашлари бу сон-саноқсиз можаролардан безор бўлдилар», деб айтган. Иш билан таъминлаш, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ҳимоя қилиш каби кенг оммани ташвишга солган асосий масалаларни буржуа партиялари сира инобатга олмаяптилар.

Италия меҳнаткашларининг забастовка кураши кенг қулоч ёймоқда. Суратда: Иш ташлаган миланлик ишчилар «Қашшоқликка барҳам берилсин!», «Бирлашсак — ғалаба қиламиз!» деган шиорларни кўтариб бормоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

ШОНЛИ ЙИЛЛИК

ДАККА, 26 январь. (ТАСС). СССР билан Бангладеш Халқ Республикаси ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилган куннинг бир йиллиги муносабати билан бу ерда катта қабул маросими ўтказилди.

Ташқи ишлар министри Абдус Самад Бангладеш ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстлик жамияти уюштирган бу қабул маросимида нутқ сўзлаб айтдики, Бангладеш бетарафлик ташқи сиёсатини ўтказиб келмоқда ва суверенитет ҳамда тенглик асосида барча мамлакатлар билан дўстона муносабатларни давом эттиришга интилмоқда. У озодлик уруши чоғида Бангладешга маънавий ва моддий мадад берганликлари учун Совет ҳукуматига ва бутун совет халқига қизғин миннатдорчилик билдирди. Абдус Самад ўз нутқининг охирида мамлакатни иқтисодий қолоқликдан чиқариш учун Бангладеш халқини қашшоқлик, очарчилик ва саводсизликка қарши кураш олиб боришга даъват этди.

БЕРТА ХОЛА ВА БОШ МИНИСТР

Манчестрда чиқадиган «Гардиан» газетасида босилган ушбу мақола консерваторлар ҳукуматининг сиёсати туфайли Англияда ишсизликнинг авж олиб кетганлиги, нарх-навонинг ўсиб бораётганлиги ва транспорт проблемасининг боши берк кўчага кириб қолганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Жаноб Хит!

Менинг Берта деган холам бор. У киши кўчада машиналарнинг тиқилиб кетганлиги туфайли сизнинг Вестминстердан Даунингстритгача бўлган 300 метр масофани пиёда босиб ўтганлигингизни эшитиб, қаттиқ ҳаяжонландилар. Айниқса лейбористларнинг парламентда сизнинг чет эллар билан телефон орқали қилган суҳбатингизга ошиқча маблағ сарфланганлигини даъво қилишганини эшитиб, ҳайратдан ёқасини ушладилар. Холам, сиз телефонда қанча ҳоҳласангиз гаплашишингиз мумкин, деяптилар. Шу муносабат билан у киши менга бир рўйҳат бердилар. Унда сизнинг шахсан кимлар билан телефонда гаплашишингиз мумкинлиги кўрсатилган.

Берта холанинг фикрига кўра, сиз энг аввало иш ҳақини «музлатиб қўйиш»га жавобгар бўлган шахсларга телефон қилишингиз керак экан. Холам шу нарсага қатъий ишонадиларки, сиз, жаноб бош министр, агар универсал магазинга кириб қолгудек бўлсангиз ҳайратингиз янада ошар эди. Чунки бир ҳафтанинг ўзида 120 хил молнинг нархи бирданига кўтарилиб кетибди.

Иш ҳақининг «музлатилиши» тўғрисидаги қонун чиққанидан кейин мол ва чўчқа гўштининг нархи анча кўтарилди. Айниқса сосиска, қандолат, винонинг нархи ошиб кетди. Нархи ошган молларнинг рўйҳатини кўздан кечирсанг, даҳшатга тушасан киши!

Берта холанинг фикрича, сиз иш билан бандлик ва меҳнат унумдорлиги министрлигига ҳам қўнғироқ қилишингиз керак. Сиз иш қидириб меҳнат биржасига борганмисиз? Холамни шу нарса жуда қизиқтиряпти. Сизни 56 ёшга кирган экансиз, ишга жуда қарилик қиласиз, деб ҳеч ким қайтариб юбормагандир? Холам нимагадир агар сиз эски пальто кийиб яқин орадаги бирорта меҳнат биржасига боргудек бўлсангиз, мамлакатдаги ишсизликнинг ҳозирги даражаси тўғрисидаги фикрингиздан бутунлай қайтган бўлардингиз, деяптилар.

Берта холам яна қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаётганлар иш ҳақининг оширилишига тўсқинлик қилаётганларга ҳам сим қоқиб қўйишингизни илтимос қилдилар. Холамнинг фикрича, агар сиз атиги бир кунни молхонани тозалаш билан ўтказсангиз, молия министри билан қандай сўзлашиш кераклигини жуда яхши билиб олардингиз.

Бор гап шу. Тентак холамнинг бўлмағур фикрлари билан сизни безовта қилганим учун мени кечиринг. Лекин шунга аминманки, сиз бу гапларга парво ҳам қилмайсиз.

Уильям ДЭВИС,
(«За рубежом»дан).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ПАРИЖ. Франция Ташқи ишлар министрлигида Франция билан ГДР ўртасида дипломатия муносабатларини ўрнатиш масаласи юзасидан Франция билан Германия Демократик Республикаси делегациялари ўртасидаги музокаралар давом эттирилди.

✦ МАДРИД. «Астано» компаниясига қарашли Эль-Ферролдаги кўюв заводи ишчиларидан уч минг кишининг забастовкаси бошланди. Ишчилар иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

✦ БУДАПЕШТ. Венгрия маҳаллий кенгашларининг бу йилги бюджети қарийб 26 миллиард форинтни ташкил этади. Бу эса ўтган йилдагига нисбатан 8,5 процент кўпдир.

Ана шу маблағ ҳисобига касалхоналарнинг тармоқлари 700 ўринга кенгайтирилади. Яслилардаги ўринлар сони икки мингтадан зиёд кўпайтирилади. 500 дан ортиқ ўқув бинолари қурилади. Аҳоли мингта янги квартира олади.

✦ ДАМАШҚ. Дамашқдаги филателистлар клубида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган совет почта маркалари виставкаси очилди. Виставкага Совет Иттифоқини барпо этиш тарихи, СССР халқларининг ҳаёти ва ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилувчи маркалар қўйилган.

Виставка Сурия пойтахтининг аҳолисида зўр қизиқиш туғдирмоқда.

✦ ИСЛОМОБОД. Покистон ҳукумати иқтисодий ривожланишга оид давлат планини ишлаб чиқишга киришди. Бу ерда бўлиб ўтган министрлар кабинетининг мажлисларида Покистон ҳукуматининг яқин вақтга мўлжалланган иқтисодий сиёсатининг асосий қоидалари муҳокама қилинди. Планда кенг истеъмол моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уй-жой қурилишини кенгайтиришга асосий эътибор берилмоқда.

✦ ХЕЛЬСИНКИ. Бу ерда Европада ҳамкорлик ва хавфсизлик масалалари юзасидан парламентлараро конференция очилди. Конференция ишида Европадаги 28 мамлакатнинг, шунингдек АҚШ ва Канаданинг парламент аъзолари иштирок этмоқда. Совет делегациясига СССР парламент группасининг Раиси А. П. Шитиков бошчилик қилмоқда.

✦ БУХАРЕСТ. Бу йил бухарестликларнинг 23 мингдан кўпроқ оиласи янги уйлардаги квартираларга кўчиб киришади. Ҳозир Румыния пойтахтининг ишчилар яшайдиган районларида уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. 1975 йилгача Румыния пойтахтида 120 мингта янги квартира қурилади. СССРнинг техникавий ёрдами билан қурилган уйсозлик комбинати Бухарестда уй-жой қурилишига катта ҳисса қўшмоқда.

МИНИАТЮРАЛАР

М. ХУБИЕВ. (Қорачой-Черкасс).

Мачар Аланни кўчада учратиб, уйига таклиф қилди. Алан хонага кирса буюмлар иккига бўлиб қўйилганмиш.

— Нима гап? Буюмларни нимага тақсимлаб қўйдиларинг? —деди Алан ҳайрон бўлиб.

— Турмушимиз келишмаяпти, шунинг учун ажралишга қарор қилдик. Сиз бизларга гувоҳ бўлсангиз, деб таклиф қилувдим, — дея жавоб берди Мачар.

— Нимага ажралишяпсизлар? Сабаби нима?

— Билсангиз шу бир-биримизни сира тушунмайдиган бўлиб қолдик.

— Агар гап шундай бўлса бир таржимон топиб келаман,—деди Алан.

* * *

— Ёқуб аввал чекмасди ҳам, ичмасди ҳам, энди бўлса оғзидан папироси тушмайди. қачон қарасанг ширакайф. — дея ҳайрон бўлишарди қўшнилари.

— Илгари Гандур унинг бошлиғи эди, — дея изоҳ берди Алан.

— Бунинг унга нима алоқаси бор?

— Ахир у бошлиқ чекмасди ҳам ичмасди.

* * *

— Хожидовут билан бирга ўсганмиз, уни булка пиширувчилар мудири қилиб тайинлашганидан бери мен билан саломлашмасдан қўйди. Қандай қилиб ундан ўч олсамийкин,—дея сўради Казбек.

— Бунинг йўли жуда осон,—деди Алан, — сен улар пиширган булкани емай қўй.

* * *

Алан дам олиш куни оғайнилари билан Шабатойни зиёрат қилгани касалхонага келди. Бемор эса кўчада шахмат ўйнарди.

— Сени жуда қаттиқ оғриб қолди, деб айтишувди-ку,—дея ҳайрон бўлишди унинг дўстлари.

— Тўғри айтишибди, — деди Шабатой.

— Ундай бўлса ўрнингдан қандай туриб шахмат ўйнаяпсан?

— Ахир бугун дам олиш куни эмасми? — деди Алан.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.15 — ТОШКЕНТ. 9.20 — Янгиликлар. 9.30 — «До-ре-ми-фа-соль». (такрорий кўрсатув). 10.00 — Мультфильм. 10.10 — «Светофор». 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Музикали киоска. 12.10 — Маҳсулотлар ҳақида. 12.40 — **Шоҳ ва гадо** (бадиий фильм). 14.00 — Музикали программа. 14.45 — Қишлоқ янгиликлари. 15.45 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 16.45 — **Замонамиз қаҳрамони** (бадиий фильм). 18.05 — ТОШКЕНТ. 18.10 — Мультфильм. 18.30 — «Янгра, барабан». 19.00 — «Ахборот» 19.20 — **Телеминиатюралар** (такрорий кўрсатув). 20.00 — **Ўн минут музика.** 20.10 — «Ахборот». 20.30 — **Ўзбек куйларидан концерт.** 21.45 — «Зангори экран» почтаси. 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Илғорлар даврасида». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.10 — Бирдамлик (ҳужжатли фильм). 18.05 — МОСКВА. Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун. 18.35 — Цирк чироқлари. 19.15 — Адабий учрашувлар. Н. Тихонов. 22.00 — ТОШКЕНТ. Концерт. 22.35 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.05 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ. 20.50 — ТОШКЕНТ. Телеспектакль.

29 ЯНВАРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Мультфильм. 18.25 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув. 18.50 — **Сталинград жанги саҳифалари** (телефильмнинг 1-серияси). 19.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.45 — «Ахборот». 20.00 — «ОЛТИН ВОДИЙ» 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — **Шум бола** (телеспектаклнинг 1-қисми). 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — **Шум бола** (2-қисм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — Кинопанорама. 14.10 — Концерт. 14.40 — **Оқ қозиқ тиш** (бадиий фильм). 16.05 — Ўқув программаси. 17.50 — Янгиликлар. 18.00 — «Костёр». 18.30 — Телеочерк. 19.00 — Концерт. 19.35 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 20.00 — Пианиночи А. Черкасов чалади. 20.25 — **Локис** (бадиий фильм). 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.30 — МОСКВА. 23.05 — Баскетбол: ЦСКА—«Калев». УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/I да **Этик кийган мушук** (кундузи), **Жизель** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/I да **Ўғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/I да **Жумагул,** 29/I да **Паранжи сирлари.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/I да **Ойдин** (кундуз соат 12 да), **Садоқат** (кечқурун).

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 29/I да **5-Абонемент бўйича учинчи концерт-лекция. «ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ, ЮНУС РАЖАБИЙ ВА ТЎХТАСИН ЖАЛИЛОВ ИЖОДИ»** (кеч соат 7 да).

КИНО

Руслан ва Людмила (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4, кеч 7 ва 9.40 минутда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5, кеч 8 ва 9 да).

Олишув — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 2.5 ва кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Одам-оркестр; Тахта — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10.30, кеч 8.30 минутлар ва 10 да).

Рам ва Шам (2 серия) — ҲАМЗА номли (кундуз соат 5 ярим ва кеч 8 да), «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8 яримда).

Гул ва тош (2 серия) — «КУКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз 2.5 ва кеч 8 да).

Барвақт туғилган — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Инсонни севинг (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз соат 12.3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

ТУЙТЕПАДАГИ «ЎЗБЕКИСТОН 40 ЙИЛЛИГИ» ЗАВОДИГА малакали юрист (даъво ишлари билан таниш бўлган) мустақил балансда ишловчи бухгалтер ва бош энергетик

КЕРАК

Завод 6 ой ичида турар жой билан таъминлайди.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Туйтепа посёлкаси («Революция хиёбони — Туйтепа» автобуси).

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги коллегияси Ишлаб-чиқариш ва илмий асосда бошқариш маркази директори С. Ғ. Ғуломовга онаси

Манзура ҒУЛОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси. № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР

Бўлимлар — 338142, коммутатор — 336249 дан 336258 гача

Б. — 24. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 01165.